F-plyny (fluórované skleníkové plyny) :)

Umelo vytvorené plyny, ktoré sa používajú najmä ako chladivá v chladiacich, klimatizačných a tepelných systémoch, ale aj v elektrických rozvádzačoch, aerosóloch, penotvorných látkach či hasiacich zariadeniach.

Typy F-plynov:

- **HFC (hydrofluórované uhľovodíky)** - napríklad: R-134a, R-410A,
- **PFC (perfluórované uhľovodíky)** - používané sú v polovodičovom priemysle,
- **SF_6 (fluorid sírový)** - používaný vo vysokonapäťových rozvádzačoch.

Prečo sú F-plyny problém?

- Majú veľmi vysoký potenciál globálneho otepľovania (GWP), až 23 000-krát vyšší ako CO_2.
- Sú chemicky stabilné, čo znamená, že v atmosfére pretrvávajú desiatky až stovky rokov.
- Ich únik do ovzdušia prispieva k zmene klímy.

Legislatíva Európskej únie a Slovenskej republiky

Nariadenie (EÚ) č. 517/2014 a nové nariadenie (EÚ) 2024/573 upravujú:

- obmedzovanie, používanie, zhodnotenie a zneškodňovanie F-plynov,
- kvóty na uvádzanie HFC na trh,
- zákazy predaja zariadení s F-plynmi, ak existujú ekologickejšie alternatívy,
- označovanie výrobkov a nádob s F-plynmi,
- povinnosť certifikácie technikov a firiem, ktoré s nimi manipulujú.

Povinnosti prevádzkovateľov zariadení:

- zabezpečiť kontroly únikov v pravidelných intervaloch,
- viesť záznamy o množstve a type F-plynov v zariadeniach,
- zabezpečiť recykláciu, regeneráciu alebo ekologickú likvidáciu F-plynov,
- používať certifikované osoby na servis a manipuláciu.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania